

قهر مردم تبریز با یار مهربان/ میزان سرانه مطالعه هشدار دهنده است

میزان مطالعه و گرایش مردم به کتابخوانی همواره به عنوان یکی از مهم ترین شاخص های مهم فرهنگی و اجتماعی از سوی کارشناسان مطرح شده است که با استفاده از نتایج این شاخص می توان به سطح سواد و فرهنگ یک کشور پی برد حال اما این آمار در کشور ما و نیز آذربایجان شرقی چندان راضی کننده نیست و گویی مردم از کتاب این یار مهربان قهر کرده اند.

میزان مطالعه و گرایش مردم به کتابخوانی همواره به عنوان یکی از مهم ترین شاخص های مهم فرهنگی و اجتماعی از سوی کارشناسان مطرح شده است که با استفاده از نتایج این شاخص می توان به سطح سواد و فرهنگ یک کشور پی برد حال اما این آمار در کشور ما و نیز آذربایجان شرقی چندان راضی کننده نیست و گویی مردم از کتاب این یار مهربان قهر کرده اند. به گزارش خبرنگار مهر، شهرستان تبریز علی رغم داشتن پیشینه درخشان تاریخی در همه عرصه های مهم تاریخی، اقتصادی، صنعتی و سیاسی از کمبود مطالعه و عدم گرایش مردم به کتابخوانی رنج می برد و آمار نشان می دهد که در سال های گذشته میزان سرانه مطالعه در شهر اولین ها کاهش شدیدی داشته است. عده ای از صاحب نظران و پژوهشگران اجتماعی، آن را ناشی از افزایش روز افزون شبکه های اجتماعی و تمایل جوانان به حضور در چنین فضاهایی می دانند و عده ای دیگر نیز سیاست های غلط و غیر منطقی دولتهای قبلی را در این زمینه دخیل می دانند. ایشان معتقدند نه تنها در تبریز بلکه در کل کشور، آمار مربوط به شاخص های مطالعه کاهش داشته است.

میزان سرانه مطالعه در تبریز هشدار دهنده است

فرماندار شهرستان تبریز در این خصوص به خبرنگار مهر گفت: به رغم جایگاه ممتاز تبریز در همه عرصه های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی آمار مربوط به میزان مطالعه و کتابخوانی نه تنها قابل قبول نیست بلکه هشدار دهنده است.

رحیم شهرتی فر با تاکید بر لزوم اشاعه فرهنگ کتاب و کتابخوانی در جامعه گفت: متأسفانه در هشت سال گذشته آمار دستی در حوزه کتابخوانی از سوی برخی مسئولان مربوطه ارائه شد و برخی آمار هم دستکاری شد.

شهرتی فر با تاکید بر ارائه آمار صحیح و واقعی ادامه داد: سازمان هایی همچون شهرداری و فرهنگ و ارشاد اسلامی می توانند با پتانسیل و امکاناتی که دارند بیش از پیش در زمینه کتاب و کتابخوانی و ارتقای شاخص های این حوزه نقش آفرینی کنند.

خرید نشریات عمومی و تخصصی به کتابخانه ها نباید به صورت گزینشی باشد

رحیم شهرتی فر با بیان اینکه خرید نشریات عمومی و تخصصی به کتابخانه ها نباید به صورت گزینشی باشد افزود: هر نشریه، فصلنامه، هفته نامه و دو هفته نامه که از مراجع مربوطه مجوز انتشار داشته باشد باید برای کتابخانه های تبریز خریداری شود.

وی در همین راستا اظهار داشت: در صورت محدودیت منابع مالی می توان با پرداخت هزینه بسیار ناچیز از فایل الکترونیکی نشریات در کتابخانه ها استفاده کرد که این مهم نیز نقش بسیار پررنگی در تشویق مردم بخصوص جوانان به استفاده از خدمات الکترونیک و دیجیتالی خواهد داشت.

شهرتی فر با اشاره به سرانه پایین کتابخوانی در تبریز این وضعیت را هشدار دهنده دانست و گفت: آموزش و پرورش و دانشگاهها در این زمینه مسوولیت سنگینی دارند و باید با استفاده از تمام امکانات خود و با اتخاذ سیاست های مناسب سعی کنند که فرهنگ مطالعه و کتابخوانی در جامعه را گسترش دهند.

وی همچنین در مقایسه آمار مربوط به امانت کتاب در پنج ماهه نخست سال جاری با سال قبل گفت: در پنج ماهه اول سال 92، تعداد هشتاد هزار و 914 کتاب به صورت امانت از کتابخانه های عمومی شهرستان تبریز در اختیار مراجعه کنندگان قرار گرفته است که این میزان در پنج ماهه نخست سال 93 به چهل هزار و 662 جلد کاهش یافته است که کاهشی در حدود 50 درصد را نشان می دهد.

وی در ادامه تجهیز و استانداردسازی کتابخانه ها به ویژه کتابخانه ها و قرائتخانه های مدارس را از مهم ترین اولویت های انجمن دانست و گفت: آموزش و پرورش اقدامات خوبی در این خصوص انجام داده است تا دانش آموزان در کنار استفاده از خدمات ارائه شده در مدارس از کتابخانه ها و قرائتخانه های عمومی نیز استفاده کنند.

کمبود منابع مالی مهم ترین مشکل کتابخانه های عمومی شهرستان تبریز

رئیس اداره کتابخانه های عمومی تبریز نیز کمبود منابع مالی را مهم ترین مشکل کتابخانه های عمومی شهرستان دانست و به خبرنگار مهر گفت: با توجه به اینکه نهاد کتابخانه های عمومی شهرستان تبریز بودجه ثابت و مشخصی ندارد ما هم نمی توانیم آن طور که باید و شاید تمامی مجلات، هفته نامه ها و فصلنامه ها را در اختیار کتابخوانان و کتابخانه های عمومی شهرستان قرار دهیم.

سعید آقایی در ادامه با اشاره به نیم درصد تخصیصی شهرداری به کتابخانه های عمومی گفت: در صورت تخصیص به موقع بودجه نیم درصدی درآمدهای شهرداری به کتابخانه های عمومی، می توانیم اقدامات بسیار موثری در زمینه ارتقای شاخص های مطالعه در شهرستان تبریز و تجهیز و استانداردسازی کتابخانه ها انجام دهیم.

وی همچنین به تبیین وضعیت کنونی کتابخانه های عمومی شهرستان تبریز پرداخت و گفت: تعداد منابع موجود کتابخانه های

عمومی شهرستان تبریز در پنج ماهه نخست سال 92، 836 هزار و 825 جلد بود که در پنج ماهه دوم سال 92 به 921 هزار و 784 جلد افزایش یافت.

کاهش 10 درصدی مراجعه به کتابخانه های عمومی تبریز در پنج ماهه اول 93

رئیس اداره کتابخانه های عمومی شهرستان تبریز در ادامه از کاهش 10 درصدی مراجعه به کتابخانه های عمومی تبریز در پنج ماهه اول 93 خبر داد و ابراز کرد: تعداد مراجعه کنندگان به کتابخانه ای عمومی شهرستان تبریز در پنج ماهه اول 92، یک میلیون و 31 هزار نفر بود که این رقم در پنج ماهه اول سال 93 به 930 هزار نفر کاهش پیدا کرد.

آقای همچنین گفت: هشتاد هزار و 914 جلد کتاب در پنج ماهه اول سال 92 به صورت امانت از کتابخانه های عمومی شهرستان تبریز در اختیار مراجعه کنندگان قرار گرفت که این میزان در پنج ماهه نخست سال جاری به چهل هزار و 662 کاهش یافته است.

آمار ارائه شده کتابخوانی در سال های قبل صحیح نبود

رئیس کتابخانه مرکزی شهرستان تبریز با بیان اینکه آمار مربوط به کتابخوانی و امانت کتاب در سال های قبل صحیح نیست، به خبرنگار مهر گفت: متأسفانه آمار مربوط به شاخص های مطالعه در کتابخانه مرکزی تبریز به صورت دستی صورت می گرفت که این روش روشن معقول و علمی نیست.

مهدی درم نثاری افزود: عده ای از همکاران در سال های گذشته موقع آمار دهی، ماه های مختلف همچون رمضان را در نظر می گرفتند و مثلاً با لحاظ یک میانگین ثابت در هر ماه، در ماه هایی همچون رمضان اقدام به آمار دهی می کردند.

رئیس جدید کتابخانه مرکزی تبریز در این راستا تصریح کرد: از این پس آمارگیری مربوط به تعداد اعضاء، تعداد کتب امانت داده شده و .. به صورت نرم افزاری صورت خواهد گرفت و آمار صحیح و دقیقی در مورد شاخص های مطالعه منتشر می شود.

وی تعداد اعضای فعال کتابخانه مرکزی تبریز را بیش از 12 هزار و 500 نفر عنوان کرد و اظهار داشت: اکثر کاربران کتابخانه مرکزی تبریز، دانشجو و دانش آموز بوده و دارای میانگین سنی 25 تا 40 سال هستند.

درم نثاری تأکید کرد: این آمار مربوط به اعضای است که امسال عضویت خود را تمدید کرده اند و کسانی که عضویت خود را تمدید نکرده باشند عضو کتابخانه محسوب نمی شوند.

مهدی درم نثاری افزود: 140 عنوان نشریه در قالب فصلنامه، ماهنامه و روزنامه وارد کتابخانه می شود که 75 عنوان آن تخصصی در حوزه های مختلفی همچون حقوق، سیاست، تاریخ، عمران، مکانیک و .. است.

وی همچنین اظهار داشت: روزانه حداقل 10 نفر از محققان استان بخصوص تبریز از فصلنامه های تخصصی و مخزن این کتابخانه برای تحقیقات خود استفاده می کنند.

سیاست های غلط باعث بی اعتمادی کتابخوانان نسبت به کتابخانه ها شد

عضو هیات امنای کتابخانه مرکزی تبریز نیز با انتقاد شدید از سیاست دولت ها بخصوص در زمینه توزیع کتاب، مجلات و فصلنامه های گزینشی در کتابخانه های عمومی به خبرنگار مهر گفت: آسیب شناسی مطالعه و شاخص های مربوط به آن در چند سال گذشته نشان می دهد که سیاست های غلط، خام و غیر کارشناسی دولت های پیشین نقش منفی بسیار زیادی در این حوزه داشته است چرا که دولت، قسمت زیادی از بودجه کتاب و کتابخوانی را به سمت جریان های خاص سیاسی هدایت می کرد.

سعید جلالی در ادامه با بیان اینکه سوء استفاده های فراوانی در چاپ و عرضه کتاب و توزیع نامتناسب آن در سال های گذشته صورت گرفت تصریح کرد: همه باید بدانیم که اگر مطالعه به صورت تکلیفی باشد و حتی خواندن ادعیه، قرآن و .. را مطالعه حساب کنیم و به ارائه آمار های کاذب مشغول باشیم وضعیت کتابخوانی در آینده ای نه چندان دور به مراتب، منفی تر از وضعیت کنونی خواهد بود.

در پایان ذکر این نکته خالی از لطف نیست که باید مسئولان مربوطه، در کنار جذب بودجه برای تجهیز و استانداردسازی کتابخانه های تبریز، به محتوای کتاب های موجود در کتابخانه ها نیز توجه کنند تا توزیع متناسبی از همه موضوعات کتب همچون علمی، مذهبی، سیاسی و رمان را در کتابخانه های عمومی شهرستان شاهد باشیم.

.....

گزارش از: سید مرتضی مرتضوی